Skład zespołu:

- 1. Adrian Kotowski
- 2. Kamil Hajduk

3. Michał Bogucki

Prowadzący: Grzegorz Blinowski

SPRAWOZDANIE PSZT GB.AE.2

I. Treść zadania

GB.AE.2

Napisać program "Plan szkoleń" automatycznie przydzielający grupy ludzi (uczestników) do sal szkoleniowych. W pewnym przedziale czasowym organizowane są szkolenia (spotkania). Szkolenia są poświęcone różnym zagadnieniom (T1, T2, ...). W każdym szkoleniu jednorazowo bierze udział określona i znana liczba osób T1:4, T2:10, itd. liczba osób przydzielonych do szkolenia może być mniejsza, ale nie może być większa. Do dyspozycji jest pewna liczba sal, każda o określonej pojemności (np. 4-20) miejsc: S1:4, S2:20, S3:10, Oczywiście, w jednej sali na raz może odbywać sie tylko jedno szkolenie. Każdy uczestnik określa jakie zagadnienia szkoleń go interesują: U1:T1,T2; U2:T3, U3:T1,T3; itd. Liczba szkoleń danego typu jest określona z góry: T#1:2 T#2:2, T#3:4, itd. Sumarycznie może się odbyć mniej szkoleń niż założono, ale nie więcej. Szkolenie każdego typu trwa określona stała liczbe godzin: TG1:4, TG2:8, TG3:3, itd. (szkolenie to ciagły blok czasowy, podział jest niedozwolony). Dodatkowo, uczestnicy mogą wyrazić preferencje co do "towarzystwa", np. uczestnik U1 chce być w grupie z U2 – U6 (preferencje te powinny być brane pod uwagę, ale nie muszą być bezwzględnie spełnione). Wynikiem działania programu powinien być grafik szkoleń, tj mapowanie uczestników na sale i szkolenia. Należy przyjąć, że szkolenia mogą odbywać się np. w godzinach 8:00 – 18:00, i że sumarycznie grafik szkoleń może objąć więcej niż jeden dzień, ale liczba dni jest ograniczona (np. maksimum 3). Uwaga #1: warunki mogą powodować, że określeni uczestnicy, nie będą mogli uczestniczyć we wszystkich wybranych przez siebie szkoleniach. Uwaga #2: jak wyżej wspomniano liczba szkoleń każdego typu jest ograniczona, należy to kryterium rozumieć np. jako wynikające z określonych zasobów "trenderów". Grafik powinien być w miarę możności pozbawiony okienek i minimalizować czas trwania wszystkich szkoleń łącznie.

II. Interpretacja treści zadania.

Analizując treść powyższego zadania dokonano dodatkowych założeń, podzielono problem na dwa mniejsze (etapy):

- 1. Dobór uczestników do realizacji kursów
- 2. Przydzielenie realizacji do sali w dostępnym dla niej terminie

I. Etap: Dobór uczestników do realizacji kursów

Algorytm ewolucyjny operuje na parach uczestnik-kurs realizacji. Każde pojedyncze wywołanie algorytmu zwraca parę, która oznacza faktyczne przypisanie uczestnika do realizacji kursu.

Algorytm wyklucza przypisanie uczestnika do realizacji niepreferowanego przez niego kursu. Niemożliwe jest zapisanie na te same realizacje kursu oraz dwie różne realizacje tego samego kursu. Zapis na wiele realizacji różnych kursów jest dopuszczalny. Uwzględniono limit miejsc na poszczególne realizację.

Wartość wylosowanego potomka uczestnik-realizacja określa **funkcja celu nr 1: F1** (opisana dokładniej w innym paragrafie). Uwzględniono w niej takie wartości jak ilość preferowanych kursów przez uczestnika i w mniejszym stopniu jego preferencje osobowe.

II. Etap: Przydzielenie realizacji kursów do terminów sal

W tym etapie algorytm dobiera pary realizacja kursu-sala.

Wynikiem algorytmu jest podobnie jak wcześniej dodanie analogicznego przypisania. Koniecznym jest pilnowanie warunku, żeby liczba miejsc na realizacji nie była większa od liczby miejsc na sali i aby sala miała wolny odpowiedni slot czasowy.

Potomek w drugim etapie ma też swoją **własną funkcję celu F2** (opisana dokładniej w innym paragrafie). Uwzględnia ona liczbę osób zapisanych na kurs, opłatę uczestnika za kurs, koszt wynajmu sali, koszt prelegenta.

Określanie godzin w grafiku dla realizacji przypisanej do sali przebiega na zasadzie stopniowego zapełniania godzin każdego dnia po kolei.

Dodatkowo niewskazane jest zapisanie się na realizacje odbywające się w tym samych czasie. Każda sala jest dostępna przez 10h dziennie od 8 do 18 przez trzy dni. W sali nie mogą się odbywać jednocześnie więcej niż jedna realizacja kursu.

Efektem końcowym jest grafik zajęć dla każdej sali, lista uczestników wraz z kursami, na które udało im się zapisać oraz wszystkie realizacje, które były brane pod uwagę podczas tworzenia grafiku.

III. Krótki opis funkcjonalny - "black-box"

3.1 Dane wejściowe

Schemat danych wejściowych

500 //tyle ma być uczestników

40 //tyle ma być realizacji wszystkich kursów8 //tyle ma być wszystkich dostępnych sal

Dane uczestnika nr 1 Dane uczestnika nr 2

. . .

Dane uczestnika nr 500 //tyle ile zadeklarowano na początku

Dane realizacji nr 1 Dane realizacji nr 2

....

Dane realizacji nr 40 //tyle ile zadeklarowano na początku

Dane sali nr 1 Dane sali nr 2

. . . .

Dane sali nr 8 //tyle ile zadeklarowano na początku

Format danych wejściowych Uczestnika:

1	ld uczestnika
(T)1 , ,(T)n	Zadeklarowane kursy
(P) 1 , , (P) m	Preferowani współuczestnicy

Format danych wejściowych Realizacji:

8	ld realizacji
(T) 2	Typ kursu
5	Długość trwania kursu
30	Max liczba uczestników
28	Liczba zapisanych uczestników
600	Koszt kursu
10000	Koszt prelegenta
5	Przydzielona sala (default -1)

Format danych wejściowych Sali:

(R) 1	Id Sali
60	Liczba krzeseł
250	Godzinowy koszt wynajmu
6	Liczba zajętych godzin (max 30)

3.2 Dane wyjściowe

3.2.1 Uczestnik:

```
Participant ID #9

Course you are enrolled on:

Realization: #21, Room: #7

Realization: #25, Room: #6

Realization: #15, Room: #0

Realization: #19, Room: #7

Participant ID #10

Course you are enrolled on:

Realization: #16, Room: #0

Participant ID #11

Course you are enrolled on:

Realization: #31, Room: #2

Realization: #5, Room: #5
```

3.2.2 Realizacja:

```
Realization: 38
Fitness: 1600
courseType 5
courseLength 2
Lease cost 250
maxPartAmount 40
enrolled 17
hiringCost 3000
courseCost 300
roomId 7

Realization: 39
Fitness: 3600
courseType 5
courseLength 2
Lease cost 150
maxPartAmount 40
enrolled 23
hiringCost 3000
courseCost 300
roomId 2

Realizations assigned: 35/40
```

3.2.3 Sala:

```
Room #2
  Occupied hours: 27
                    ppl 30/35
                   ppl 30/35
  10:15 -> #31
                   ppl 30/35
   11:15 -> #31
                   ppl 30/35
   12:15 -> #31
  13:15 -> #31
                   ppl 30/35
  14:15 -> #31
                   ppl 30/35
   15:15 -> #17 ppl 28/35
16:15 -> #17 ppl 28/35
                   ppl 28/35
Day 2
                   ppl 30/35
  10:15 -> #7
                   ppl 30/35
                    ppl 30/35
                   ppl 30/35
                   ppl 30/35
                   ppl 30/35
   15:15 -> #39
   16:15 -> #39
                   ppl 23/35
   17:15 -> #-1
                   ppl 30/35
                   ppl 30/35
   10:15 -> #12
                   ppl 30/35
   11:15 -> #12
                   ppl 30/35
   12:15 -> #12
  13:15 -> #12
                   ppl 30/35
   14:15 -> #12
                    ppl 30/35
   15:15 -> #4
                    ppl 21/35
                   ppl 21/35
   17:15 -> #-1
Room #3
   Occupied hours: 3
```

IV. Opis i uzasadnienie przyjętego rozwiązania.

Celem wspomnianych dwóch etapów projektu jest ustalenie dwóch zbiorów przypisań, rozumianych jako dwa zbiory osobników.

Realizując dobór uczestników do realizacji kursów przed przydzieleniem realizacji do sal, można uwzględnić otrzymane wcześniej dane o liczbie zapisanych na realizację w funkcji celu kolejnego etapu.

Wybrano **algorytm 1+1** ze względu na chęć rezygnacji z krzyżowania rodziców. Dzięki temu ograniczono złożoność obliczeniową pojedynczego wywołania algorytmu.

Na danym etapie działa pętla wywołująca w każdej iteracji algorytm ewolucyjny adekwatny do etapu.

Algorytm nastawiony jest pod kątem eksploatacji, czyli wyszukiwania maksimów lokalnych. Standardowo algorytm szuka najlepszego potomka, który jednocześnie pomyślnie przechodzi walidację, czyli jego rzeczywisty wymiar ma sens z punktu widzenia układania grafiku. Algorytm kończy działanie zwracając najlepszego znalezionego osobnika albo zwraca flagę braku osobnika w przypadku nie znalezienia jakiegokolwiek "poprawnego". Ta druga opcja może wystąpić po jakimś czasie, czego dowodem jest przykład. Jeśli na początku 60 uczestników pozwoli się zapisać na średnio 7 realizacji kursów na 15 to w naszej przestrzeni dwuwymiarowej ok. 50% osobników będzie poprawna. Po uruchomieniu symulacji liczba poprawnych osobników zacznie spadać do ok. 0% ponieważ osobniki które do tej pory były poprawne przestaną nimi być bo np.:

- uczestnik został właśnie przypisany do jakiejś realizacji tego kursu
- nie można przypisać uczestnika do realizacji bo brakuje na nią wolnych miejsc Zatem w pewnym momencie algorytm zacznie ciągle zwracać flagę braku potomka. Zliczając takie sytuacje w ostatnich kilku iteracjach przerwa się pętlę stosując jednocześnie **warunek stopu** dla całego mechanizmu.

Funkcja celu potomka uczestnik-realizacja F1

Jeśli realizacja jest typem kursu który deklarował uczestnik to

F1(uczestnik, realizacja) = LDK*590 + $(LWZ^2)*30$

W powyższej funkcji celu uwzględnimy dwa czynniki:

- LDK (Liczba zadeklarowanych kursów przez uczestnika)
 Preferuje się uczestników z większą ilością wybranych kursów, ponieważ Ci uczestnicy generują większy zysk i to może zachęcać innych uczestników, aby deklarowali więcej kursów, by czuć się preferowani w zapisach.
- LWZ (Liczba preferowanych znajomych)
 Wspiera się sytuacje, gdzie jak najwięcej osób może się znaleźć z jak największa liczbą swoich znajomych na realizacjach kursów.

Skutkiem ubocznym takiej funkcji celu jest zmniejszenie szans na zapis osób bez preferencji osób i mniejszą ilością zadeklarowanych kursów.

Funkcja celu potomka realizacja-sala F2

```
F2(realizacja, sala) = (ZYSK - STRATY) =
[( LZU * Koszt_kursu ) - ( KP + KNS * Dlugosc_kursu )]
```

W powyższej funkcji celu uwzględnimy dwa czynniki:

- LZU (Liczba zapisanych uczestników)
 Skoro z każdego zapisanego mamy zysk z wpisowego, to im więcej zapisanych tym lepiej.
- KP (Koszt prelegenta)
 Wymagane jest wynagrodzenie dla prowadzącego zajęcia.
- KNS (Koszt najmu sali)
 W przeliczeniu na godzinę

INT Koszt_prelegenta

Wartość funkcji może być ujemna, co powoduje, że algorytm za wszelką cenę unika takich sytuacji. Zatem nie opłacalne realizacje kursu nie startują.

V. Planowany podział na komponenty i sposób komunikacji między nimi: jakie klasy, co zawierają (metody, kontenery, zmienne, w tym flagi),

```
UCZESTNIK
      INT ID_Uczestnika
      Map<INT ID kursu, INT ID Realizacji> Deklaracje
      //Inicjalizowane: -1 oznacza niesprawdzony, wartość indeksu przypisanej realizacji
jest nieujemna
      ArrayList <INT ID_Uczestnika> PreferencjeWobecKolegów
      //Opis metod na końcu
      String DrukujUczestników()
      Static Void GenerujUżytkowników()
      Static Void GenerujPreferencje()
}
REALIZACJA
      INT ID_realizacji
      INT Typ_kursu
      INT Dlugosc // (w h)
      INT Liczba_miejsc
      INT Liczba_zapisanych
```

```
INT Cena kursu
       INT Sala // początkowo będzie to -1 (czyli oznaczenie braku przypisania)
// Nie potrzeba tu czasu, realizacje będą przydzielone w obiekcie sala
       DOUBLE WartośćFunkcjiPrzystosowania
       //Opis metod na końcu
       Static Void GenerujRealizacje()
       String DrukujRealizacje()
       Double PrzeliczPonownieLokalnaFunkciePrzystosowania()
       Double ZwróćLokalnaWartośćPrzystosowania()
}
SALA
       INT ID_Sali
       INT Pojemnosc
       INT KosztNajmu // za 1 h
       INT Obciazenie // na ile h sala jest już zajęta
       Tablica [] [] (INT) Grafik[3][10] // (-1) - sala wolna, nieujemna licz. calk. - przypis
realizacii
       Tablica [] (INT) WolneGodziny[3] // liczba dostępnych godzin danego dnia
       Static Tablica [ ] (INT) ZbiórMożliwejLiczbyMiejsc [6]
       Static Tablica [ ] (INT) ZbiórMożliwychKosztównajmu [6]
       //Opis metod na końcu
       Void ObliczZajetośćSali()
       Static Void GenerujSala()
       String DrukujSale()
       Int ZwróćGrafik()
}
PLANISTA
       Static ArrayList < Uczestnik > Uczestnicy
       Static ArrayList <TypKursu> TypyKursów
       Static ArrayList <Realizacja> Realizacje
       Static ArrayList <Sala> Sale
// Poniższe dane potrzebne do wyznaczania zakresów list
       Static INT LiczbaUczwstników
       Static INT LiczbaKursów
       Static INT LiczbaRealizacji
       Static INT LiczbaSal
       Static DOUBLE GlobalnaWartośćFunkcjiPrzystosowania
       //Opis metod na końcu
       Static Void GenerujDaneWejściowe ()
```

```
Static Double ObliczGlobalnaWarośćFunkcjiPrzystowania()
      Static Void ZapiszRealizacjeDoPliku()
      Static Void ZapiszGrafikDoPliku()
      Static Void ZapiszUczestnikówDoPliku()
}
UCZESTNIK REALIZACJA
// Potomek w pierwszym algorytmie ewolucyjnym
      INT IdUczestnika
      INT IdRealizacji
      DOUBLE LokalnaWartośćFunkcjiPrzystosowaniaF1
      //Opis metod na końcu
      Static Double ObliczLokalnaWarośćFunkcjiPrzystowania()
}
DOBOR PIERWSZY
// Klasa odpowiedzialna za dobór uczestnika do sali
{
UczestnikRealizacja Obecny
                               //rodzic
UczestnikRealizacja Następny
                               //potomek
DOUBLE SigmaUczestnika
DOUBLE SigmaRealizacji
INT LiczbaSukcesów
INT LiczbaPrób
                               //Sukces oznacza uzyskanie lepszego potomka
DOUBLE ProporcjaSukcesów
                               // w ostatnich M wyborach potomków
INT LiczbaSukcesowDlaPetli
INT LiczbaWywołańPetli
                               // liczba ostatnio rozważanych wyborów potomków w
jednym wywołaniu algorytmu
DOUBLE ProporcjaSukcesówDlaPetli
                                     // = Liczba sukcesow / M
DOUBLE C1 = 0.82
                        // Parametr algorytmu ewolucyjnego
DOUBLE C2 = 1.2
                         // Parametr algorytmu ewolucyjnego
      //Opis metod na końcu
VOID PetlaWywolanAlgorytmu()
UCZESTNIK REALIZACJA AlgorytmEwolucyjny()
BOOLEAN SprawdzWalidacjePotomka(UCZESTNIK_REALIZACJA Potomek)
VOID PrzypiszPotomka(UCZESTNIK REALIZACJA Potomek)
VOID AktualizujSigmy()
REALIZACJA SALA
INT IdRealizacji
INT IdSali
DOUBLE LokalnaWartoscFuncjiPrzystosowania
```

```
//Opis metod na końcu
Static Double ObliczLokalnąWarośćFunkcjiPrzystowania()
DOBOR DRUGI
   //Algorytm odpowiedzialny za przypisanie realizacja do sali
RealizacjaSala Obecny
                         //rodzic
RealizaciaSala Nastepny
                         //potomek
DOUBLE SigmaUczestnika
DOUBLE SigmaRealizacji
INT LiczbaSukcesów
INT LiczbaPrób
DOUBLE ProporcjaSukcesów
                               //Sukces oznacza uzyskanie lepszego potomka
INT LiczbaSukcesowDlaPetli
                                // w ostatnich M wyborach potomków
INT LiczbaWywołańPętli
                               // liczba ostatnio rozważanych wyborów potomków w
jednym wywołaniu algorytmu
DOUBLE ProporcjaSukcesówDlaPetli
                                      // = Liczba sukcesow / M
DOUBLE C1 = 0.82
                         // Parametr algorytmu ewolucyjnego
DOUBLE C2 = 1.2
                         // Parametr algorytmu ewolucyjnego
      //Opis metod na końcu
VOID PetlaWywolanAlgorytmu()
UCZESTNIK_REALIZACJA AlgorytmEwolucyjny()
BOOLEAN SprawdzWalidacjePotomka(REALIZACJA SALA Potomek)
VOID PrzypiszPotomka(REALIZACJA SALA Potomek)
VOID AktualizuiSigmy()
BOOLEAN PodmieńPotomkaNaLepszego(REALIZACJA _SALA Potomek)
}
```

VI. Zarys koncepcji implementacji (funkcje, algorytmy, obiekty komunikacyjne)

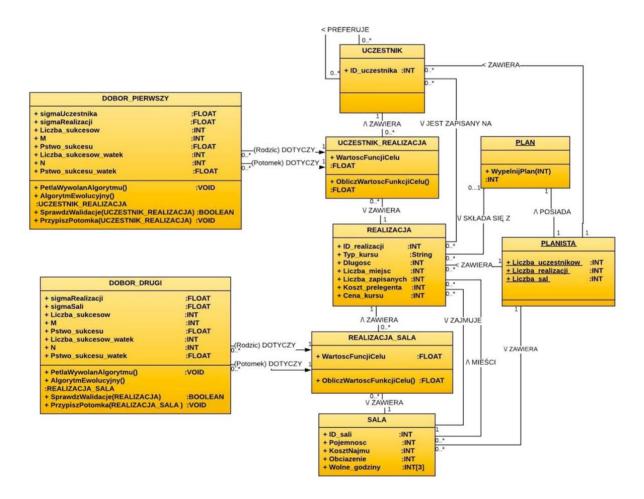
Główną klasą programu jest klasa **Planista** zawierająca listy wszystkich obiektów klas z na których będą operować algorytmy ewolucyjne.

Klasy **Dobor_pierwszy** i **Dobor_drugi** realizują funkcjonalność algorytmów ewolucyjnych i zawierają metody manipulujące danymi przechowywanymi w klasie **Planista.**

Klasy **Uczestnik_Realizacja** i **Realizacja_Sala** stanowią klasy asocjacyjne wskazanych w tytule klas. Wykorzystywane są przez klasy **Dobor_pierwszy** i **Dobor_drugi** jako obiekty reprezentujące potomka.

Klasy Uczestnik, Realizacja i Sala zawieraja główne dane operacyjne symulacji.

Wprowadzane obiekty wrzucane są na listy z **numerami id od 0**, co upraszcza odwołania do tych obiektów na listach.

Rys. Diagram encji programu

VII. Opis metod

```
SALA

{
    int GenerujSale()
    //Z dostępnych zbiorów losowane są wartość Liczby Siedzeń oraz Kosztu Najmu
}

UCZESTNIK_REALIZACJA

{
    FLOAT ObliczWartoscFunkcjiCelu()

// wartość wyliczana w oparciu o składowe odpowiednich obiektów Uczestnik i
Realizacja, wskazanych przez indeksy zawarte w polach tego obiektu
}

DOBOR_PIERWSZY

{
VOID PetlaWywolanAlgorytmu()

// uruchamiany jest w pętli AlgorytmPierwszy() (dopóki Pstwo_sukcesu_watek > 0.01 )
```

UCZESTNIK_REALIZACJA AlgorytmEwolucyjny()

// Dzialanie algorytmu (Standardowy 1+1)

- Losowanie pierwszego rodzica (dopóki któryś przejdzie walidację) i wyznaczenie jego wartość funkcji celu
- Wybieranie potomka w oparciu o odchylenie
- Sprawdzanie walidacji potomka
- Porównanie wartość funkcji celu rodzica i potomka, wybranie lepszego
- Co M wyborów potomka aktualizowana jest sigma
- Powtarzanie sekwencji do momentu aż sigma osiągnie odpowiednio mała wartość
- Algorytm znajduje najlepszego potomka (maksimum lokalne), jednocześnie przypisując uczestnika do realizacji kursu (parę odpowiadająca potomkowi)
 W razie nie znalezienia nawet jednego potomka spełniającego walidację zwracany jest potomek kontrolny z wartościami atrybutów = -1 i kończony jest aktualny etap programu

BOOLEAN **SprawdzWalidacjePotomka**(UCZESTNIK REALIZACJA Potomek)

// Funkcja sprawdza kolejno czy dany zapis jest

- preferowany przez użytkownika
- czy jest miejsce na dany kurs
- czy nie przypisano już danego uczestnika do realizacji danego kursu
- jeśli coś nie jest spełnione to potomek jest odrzucany przed porównaniem z rodzicem

VOID **PrzypiszPotomka**(UCZESTNIK_REALIZACJA Potomek)

- zmiena wartości w słowniku potomka zapisy (kurs-realizacja) z "-1" na wartość indeksu realizacji

REALIZACJA_SALA AlgorytmEwolucyjny()

// Dzialanie algorytmu (Standardowy 1+1)

- Losujemy pierwszego rodzica (losujemy dopóki któryś przejdzie walidację) i wyliczamy jego wartość funkcji celu
- Sprawdzamy walidację potomka
- Porównujemy wartość funkcji celu rodzica i potomka, wybieramy lepszego
- Co M wyborów potomka aktualizujemy sigmę
- Powtarzamy sekwencje do momentu aż gdy sigma osiągnie odpowiednio mała wartość
- Algorytm znajduje najlepszego potomka (maksimum lokalne), jednocześnie przypisując realizację kursu do sali (parę odpowiadająca potomkowi)
- W razie nie znalezienia nawet jednego potomka spełniającego walidację
 zwracamy potomka kontrolnego z wartościami atrybutów = -1 i koniec algorytmu

BOOLEAN SprawdzWalidacjePotomka(REALIZACJA SALA Potomek)

// Funkcja sprawdza kolejno czy:

- przypisanie realizacji do sali nie spowoduje strat
- dana realizacja kursu nie jest już przypisana do jakiejś sali
- sala pomieści wszystkich zapisanych na kurs
- czy sala ma jeszcze wolne terminy w jakimkolwiek dniu
- jeśli coś nie jest spełnione to potomek jest odrzucany przed porównaniem z rodzicem

VOID **PrzypiszPotomka**(REALIZACJA SALA Potomek)

- zmieniamy grafik sali z -1 (nieprzypisana) na wartość indeksu realizacji
- liczba godzin zarezerwowania sali += liczba godzin realizacji kursu

PLANISTA

Static Void **GenerujDaneWejściowe ()**

// Generowane są losowa dane dotyczące deklaracji uczestników, typów kursów i ich realizacji oraz dostępnych sal

Static Double ObliczGlobalnąWarośćFunkcjiPrzystowania()

//Sumowanie lokalnych wartości funkcji celu każdej przypisanej realizacji

Static Void ZapiszRealizacjeDoPliku()

//zapisuje realizację do pliku w celu czytelnej prezentacji wyników działania programu

Static Void ZapiszGrafikDoPliku()

//zapisuje grafiku do pliku w celu czytelnej prezentacji wyników działania programu

Static Void ZapiszUczestnikówDoPliku()

//zapisuje uczestników do pliku w celu czytelnej prezentacji wyników działania programu }